

Jan Marian Kozmiński

Official Number	P-9982
Rank	ppłk dypl.pil.
Date of birth	1900-06-14
Date of death	1985-03-15
Cemetery	Londyn, Gunnersbury Ave - Kensington Cemetery (Gunnersbury) Wsp. 51.49599, -0.282556
Grave	Sq.E gr 219
Photo of grave	
Country	Wielka Brytania
Period	Okres powojenny

Source

Informacja: Krzysztof Michalski

Zdjęcie: Jan Kozmiński (syn) via Krzysztof Michalski

Zdjęcie grobu: Jan Kozmiński (syn) via Krzysztof Michalski

Jan Koźmiński urodził się 14 czerwca 1900 r. w miejscowości Grabiec Włoszczowski. W marcu 1917 r. wstąpił w szeregi Polskiej Organizacji Wojskowej okręgu kieleckiego. Od listopada 1918 r. służył w batalionie kieleckim. W kwietniu 1919 r. przydzielony do kadry 7 Pułku Artylerii Polowej w Kielcach. Od listopada 1919 r. do maja 1920 r. był uczniem Szkoły Podchorążych Artylerii w Poznaniu. W czerwcu 1920 r. został przydzielony do 15 Pułku Artylerii Polowej, z którym odszedł na front litewsko-białoruski. 1 października 1920 r. Dekretem Naczelnego Wodza L 2425 został mianowany podporucznikiem w korpusie oficerów artylerii, po czym został I oficerem baterii w 14 Pułku Artylerii w Poznaniu. W sierpniu 1921 r. ukończył kurs dowódców baterii w Toruniu i został dowódcą baterii, był także trzykrotnie dowódcą Pułkowej Szkoły Podoficerskiej. W 1922 r. zdał egzamin dojrzałości w gimnazjum im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu i przez rok studiował na wydziale prawno-ekonomicznym poznańskiego uniwersytetu. 1 lutego 1921 r. został mianowany porucznikiem. W czerwcu 1925 r. odszedł na kurs obserwatorów lotniczych dla artylerii przy 4 Pułku Lotniczym w Toruniu, a 15 października 1925 r. został przeniesiony do Szkoły Pilotów w Bydgoszczy. Po ukończeniu kursu pilotażu we wrześniu 1926 r. otrzymał tytuł i odznakę pilota nr 914. Następnie przydzielony do 3 Pułku Lotniczego w Poznaniu, gdzie został dowódcą eskadry myśliwskiej w V Dywizjonie i dwukrotnie był dowódcą Szkoły Podoficerskiej. 9 sierpnia 1927 r. w miejscowości Staropól skraksował na Spadzie 61 C1. 11 kwietnia 1928 r. zdał egzamin pisemny, a w maju egzamin ustny na studia w Wyższej Szkole Wojennej. W listopadzie 1928 r. rozpoczął studia w Wyższej Szkole Wojennej w Warszawie i po dwóch latach otrzymał tytuł naukowy oficera dyplomowanego. 20 września 1930 r. został przydzielony do 1 Pułku Lotniczego w Warszawie na stanowisko oficera taktycznego 12 eskadry liniowej. 30 kwietnia 1930 r. został kontuzjowany w wypadku lotniczym na mokotowskim lotnisku. Latem 1930 r. zawarł związek małżeński z Marią Antoniną Schmidt. W październiku 1932 r. przydzielony do referatu organizacyjnego Departamentu Aeronautyki. 1 stycznia 1933 r. został mianowany kapitanem /lok.22/. We wrześniu 1933 r. otrzymał przydział do 1 Pułku Lotniczego na stanowisko dowódcy 12 eskadry liniowej. W grudniu 1934 r. został przeniesiony do 5 Pułku Lotniczego w Lidzie na stanowisko dowódcy 56 Eskadry Towarzyszącej. W 1937 r. został przeniesiony do Wyższej Szkoły Lotniczej w Warszawie na stanowisko wykładowcy taktyki lotniczej. 19 marca 1938 r. został mianowany majorem. W sierpniu 1939 r. otrzymał przydział mobilizacyjny do Sztabu Lotniczego Armii "Poznań", gdzie objął funkcję oficera operacyjnego. 19 września 1939 r. dostał się do niewoli niemieckiej. W meldunku o dostaniu się do niewoli napisał:

...W nocy z 17/ 18. IX. 1939 r. nie zdążyłem przeprowić się przez rzekę Bzurę, gdyż miałem pod opieką poważnie rannego w plecy kpt. pil. Ciesielskiego Kazimierza. Samochód, którym go wiozłem zepsuł się w szczerym polu. Na podciągnięcie i umieszczenie kpt. pil. Ciesielskiego pod dachem straciłem 6-8 godzin. Znalazłem się więc w kotle 18.IX. 1939 r. w rejonie m. Olszynki. Tu natknąłem się na kpt. techn. Miękinę Stanisława, por. obs. Martyniego Stanisława, por. techn. Prus Henryka, por. obs. Jaworskiego Jana oraz grupkę 16 lotników. Usiłowałem przejść przez Bzurę na płd. od m. Kamion, nie udało się. 19.IX.1939 r. około 4:30 było zupełnie szaro, skierowałem się na płnc. do Wisły, wraz z innymi natrafiłem na polanie leśnej na tyralierę niemiecką, która nas rozbroiła i zabrała do niewoli

W niewoli był osadzony w oflagu 16/VII B Eichstätt, a od 22 maja 1940 r. w oflagu VII A w Murnau. Po wyzwoleniu przez wojska amerykańskie od 30

kwietnia 1945 r. był w Polskim Ośrodku Wojskowym w Murnau. 18 sierpnia 1945 r. został ponownie przyjęty do służby. Odbył staż w 5 Kresowej Dywizji Piechoty, a następnie ukończył kurs współpracy z lotnictwem w Udine. 31 grudnia 1945 r. został odkomenderowany do Centrum Wyszkozenia Armii 2 Korpusu Polskiego. 29 lipca 1946r. przybył na teren Wielkiej Brytanii. Po demobilizacji został wcielony do Polskiego Korpusu Przysposobienia i Rozmieszczenia w Oulton Park Camp, gdzie ukończył kurs tapicerski. 13 maja 1949 r. został zwolniony z Korpusu i rozpoczął życie cywilne w Wielkiej Brytanii. Zamieszkał w Bornemouth i podjął pracę w zawodzie tapicera, a następnie zatrudnił się w hotelu w charakterze nocnego stróża. Następnie otrzymał kierownicze stanowisko w polskiej pralni Fleet Laundry Hampsted Ltd. w Londynie. 2 października 1958 r. przyjął obywatelstwo brytyjskie. W listopadzie 1964 r. został mianowany podpułkownikiem. Po przejściu na emeryturę zamieszkał w londyńskiej dzielnicy Ealing. Żona Jana Koźmińskiego 20 września 1943 r. została aresztowana i po długotrwałym śledztwie została osadzona w obozie koncentracyjnym w Oświęcimiu, a następnie w Buchenwaldzie. Wojnę przeżyła i po wyzwoleniu połączyła się z mężem. Ppłk dypl. pil. Jan Koźmiński zmarł w Londynie 15 marca 1985 r. Był odznaczony Medalem Niepodległości, Srebrnym Krzyżem Zasługi, Medalem za Wojnę 1918-1921, Medalem 10-lecia Odzyskania Niepodległości oraz Srebrnym i Brązowym Medalem za Długoletnią Służbę.

Opracowanie : Krzysztof Michalski

Źródła:

1. Dokumenty ppłk dypl. pil. Jana Koźmińskiego zdeponowane u płk dypl. obs. Tadeusza Lewkowicza.
2. Informacje uzyskane od p. Jana Koźmińskiego /syn Pułkownika/.